

IATA PROIECTUL DE GRATIERE – Ministerul Justitiei a publicat Ordonanta de Urgenta privind gratierea, pentru evitarea unei hotarari pilot la CEDO: "Se gratiaza in intregime pedepsele cu inchisoare de pana la 5 ani". Nu beneficiaza de gratiere infractiuni precum luarea si darea de de mita, traficul de influenta si cumpararea de influenta, constituirea unui grup infractional organizat, infractiunile pentru prevenirea si sanctionarea spalarii banilor, dar nici infractiunile cu violenta (Ordonanta)

Scris de Elena DUMITRACHE

Ministerul Justitiei a tansat in dezbateri publice proiectul de ordonanta pentru gratierea unor pedepse. Documentul a fost postat pe site-ul oficial al Ministerului la finalul sedintei de Guvern, fiind insotit de nota de fundamentare. Asa cum ministrul Justitiei Florin Iordache (foto) a anuntat duminica, proiectul de gratiere prevede ca persoanele inchise pentru savarsirea anumitor infractiuni de coruptie sau fapte cu violenta sa nu beneficieze de gratiere. Pe langa aceste infractiuni, mai sunt excluse de la gratiere si infractiunile contra sigurantei statului, reprimariile nedreptite, parasirea postului si prezenta la serviciu in stare de ebrietate, cererile abuzive, infractiunile privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatii publice, a functiilor publice si mediului de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, infractiunile la regimul transportului naval, infractiunile pentru prevenirea si combaterea evaziunii fiscale sau infractiunile privind procedura insolventei. **Acelasi proiect stabileste si care sunt pedepsele care se gratiaza in intregime, respectiv cele care prevad inchisoare de pana la 5 ani inclusiv si pedepsele cu amendă aplicate de instanta de judecata.**

Ministerul Justitiei a tansat in dezbateri publice proiectul de ordonanta pentru gratierea unor pedepse. Documentul a fost postat pe site-ul oficial al Ministerului la finalul sedintei de Guvern, fiind insotit de nota de fundamentare. Asa cum ministrul Justitiei Florin Iordache (foto) a anuntat duminica, proiectul de gratiere prevede ca persoanele inchise pentru savarsirea anumitor infractiuni de coruptie sau fapte cu violenta sa nu beneficieze de gratiere. Pe langa aceste infractiuni, mai sunt excluse de la gratiere si infractiunile contra sigurantei statului, reprimariile nedreptite, parasirea postului si prezenta la serviciu in stare de ebrietate, cererile abuzive, infractiunile privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatii publice, a functiilor publice si mediului de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, infractiunile la regimul transportului naval, infractiunile pentru prevenirea si combaterea evaziunii fiscale sau infractiunile privind procedura insolventei. **Acelasi proiect stabileste si care sunt pedepsele care se gratiaza in intregime, respectiv cele care prevad inchisoare de pana la 5 ani inclusiv si pedepsele cu amendă aplicate de instanta de judecata.**

In nota de fundamentare a Ministerului Justitiei, necesitatea adoptarii cat mai rapide a unui proiect de gratiere a unor pedepse este justificata prin situatia actuala din penitenciarele din Romania, care se confrunta cu supraaglomerarea, datele oficiale relevand ca in prezent in tara noastra exista 8 penitenciare care au un grad de ocupare mai mare 200%, in restul inchisorilor indicate mediu relevand un grad de ocupare de 157,7%.

Un alt motiv pentru care s-a dorit punerea in discutare publica, in cel mai scurt timp, a proiectului de gratiere a fost **posibilitatea ca in luna mai 2017 Curtea Europeana a Drepturilor Omului sa publice o hotarare-pilot pentru supraaglomerarea sistemului din penitenciarele romanesti, care sa stabileasca condamnarea Romanilor pentru conditiile inumane si degradante din penitenciare.**

Iata ce se retine in nota de fundamentare cu privire la hotararea-pilot a CEDO:
"Fie Mecanismul de acord al Curții Europene în cadrul din 27 aprilie 2016, a fost pregătut o serie de măsuri menite a îndepărta, ori chiar de a înlătura perspectiva unei condamnări a Romaniei la CEDO prin pronunțarea unei hotărâri pilot. Cu toate acestea, parcurgând conținutul acestuia, se constată că, pe de o parte propunerile continute vizează soluții pentru o parțială rezolvare a situației, iar pe de alta parte timpul de așteptare pentru transpunerea sa în practică este unul foarte lung de aproximativ 7 ani, până în anul 2023.

Se constată de asemenea ca investiția prevăzută pentru punerea sa în practică este de 838.451.330 mil euro, suma ce se dorește a fi utilizată în lucrări de infrastructură, respectiv, în construcția sau amenajarea de noi penitenciare, de sporire a numărului de locuri de închisoare și în modernizarea unui număr redus de locuri de închisoare, suma ce nu are justificare în ceea ce privește obținerea ei și alocarea bugetară din care va fi obținută, în condițiile în care bugetul Ministerului Justitiei pentru Administratia Nationala a Penitenciarelor pentru anul 2015 a fost de aproximativ 266 milioane Euro, din care aproximativ 188 milioane Euro au reprezentat cheltuielile de personal.

Investiția în extinderea și modernizarea spațiilor de închisoare reprezintă, bineînțeles, una dintre componentele soluției, problema este însă una de viziune. Pentru a fi bugetul de stat să aducă cheltuieli din ce în ce mai costisitoare, legate de întreținerea unor persoane condamnate, care nu au săvârșit fapte cu violentă, nu sunt recidiviști, și care ar putea fi reintegrate în societate în alte moduri, legal stabilite.

Trebuie avut în vedere și recomandările formulate de The European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), care arată ca investiția în infrastructura penitenciară nu reprezintă o soluție, ci pedepsele complementare și actiunile care vizează reducerea persoanelor condamnate, reprezintă calea de succes pentru o societate care dorește să se reformeze cu adevărat.

Pentru motivele invocate considerăm ca **trebuie să fie promovată prezenta ordonanta de urgenta prin care, in mod diferentiat, si in functie de infractiunile pentru care exista hotarari ale instantelor de judecata, sa se aplice gratierea.**

In privinta gratierii, aceasta are ca efect doar exonerarea executorii totale sau parțiale a unei pedepse aplicate de instanțele judecătorești, existând și posibilitatea ca, în eventualitatea săvârșirii unor altor fapte penale, gratierea să poată fi revocată.

In acelasi timp, trebuie precizat ca prezenta ordonanta de urgenta nu se aplica persoanelor care savarasesc infractiuni cu violenta, impoziția siguranței naționale, infractiuni de coruptie, impoziția persoanei, etc., în stare de recidivă.

Necesitatea promovării ordonanței de urgență este determinată, pe de o parte, de iminența aplicării unor sancțiuni de către CEDO, iar, pe de alta parte, de condițiile deosebit de grele și degradante în care sunt obligați să trăiască persoanele condamnate la pedepsele închisorii.

In acelasi timp urmeaza sa se retina ca promovarea prin ordonanta de urgenta poate fi facuta avandu-se in vedere prevederile art. 20 alin. 1 care prevede ca "dispozitiile constitutionale privind drepturile si libertatile cetatenilor vor fi interpretate si aplicate in concordanta cu Declaratiile Universale a Drepturilor Omului, cu pactele si celelalte tratate la care Romania este parte."

Art. 53 din Constitutia Romaniei, care prevede restrangerile exercitiului unor drepturi sau al unor libertati, stabileste ca aceasta se poate dispune numai daca este proportionala cu situatia care a determinat-o.
Iata ce prevede proiectul de ordonanta de urgenta al Ministerului Justitiei publicat pe site in data de 18 Ianuarie 2017:

"ORDONANTA DE URGENTA
pentru gratierea unor pedepse

In temeiul art. 115 alin. (6) din Constitutia Romaniei, republicata, Guvernul Romaniei adopta prezenta ordonanta de urgenta:

Art. 1 (1) **Se gratiaza in intregime pedepsele cu inchisoare de pana la 5 ani inclusiv precum si pedepsele cu amendă aplicate de instanta de judecata.**

(2) Prevederile alin. (1) se aplica indiferent de modalitatea de executare a pedepsei inchisorii dispusa de instanta.

Art. 2 Se grațiază în parte :

alcui 1/2 pedepșile cu închisoare aplicate persoanelor care au împlinit vârsta de 60 ani, femeilor însărcinate (gravide) sau persoanelor care au întreținere minorilor cu vârsta de până la 5 ani;

alcui 1/2 sau, după caz, cu restul de pedeapsă necesarului din pedepșile cu închisoare aplicate persoanelor care, conform expertizei medico-legale emisa de instituțiile abilitate sunt diagnosticate cu boli incurabile în faza terminală;

Art. 3 (1) Prevederile art. 1-2 nu se aplică celor condamnați pentru infracțiuni savărate în stare de recidivă și celor care sunt recidiviști prin condamnări anterioare;

(2) Grațierea este condiționată de achitarea despăgubirilor la care persoana condamnată a fost obligată prin hotărâre judecătorească definitivă, în termen de 1 an de la punerea în libertate.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică condamnaților pentru care se grațiază potrivit art. 2 lit. a) și b);

(4) **Nu beneficiază de prevederile art. 1 cei care au savărit următoarele infracțiuni:**

A. Infracțiuni reglementate de Codul Penal:

1) infracțiunile contra siguranței statului prevăzute în art. 155-173 Cod penal anterior și în art. 394-412 Cod penal în vigoare;

2) infracțiunile de omor prevăzute în art. 174-177 Cod penal anterior și în art. 188-191 Cod penal în vigoare;

3) vătămare corporală gravă prevăzută de art. 180 Cod penal anterior și în art. 194 Cod penal în vigoare;

4) lovituri sau vătămări cauzatoare de moarte prevăzute de art. 183 Cod penal anterior și în art. 195 cod penal în vigoare;

5) lipsirea de libertate în mod ilegal prevăzute de art. 189 Cod penal anterior și în art. 205 cod penal în vigoare;

6) violarea de domiciliu prevăzută în art. 192, alin 2 Cod penal anterior și în art. 224 alin 2 cod penal în vigoare

7) sănătajul prevăzută în art. 194 Cod penal anterior și în art. 207 cod penal în vigoare

8) violul prevăzută de art. 197 Cod penal anterior și în art. 208 cod penal în vigoare ;

9) actul sexual cu un minor prevăzută de art. 198 Cod penal anterior alin 2-4 și în art. 220 alin 2-4 cod penal în vigoare ;

10) agresiunea sexuală prevăzută în art. 219 Cod penal în vigoare

11) corupția sexuală prevăzută de art. 202 Cod penal anterior și în art. 221 cod penal în vigoare ;

12) incestul prevăzută de art. 203 Cod penal anterior și în art. 377 cod penal în vigoare;

13) furtul prevăzută de art. 209 Cod penal anterior și în art. 229 cod penal în vigoare;

14) lățharia prevăzută de art. 211 Cod penal anterior și în art. 233 – 234 cod penal în vigoare;

15) prădarea prevăzută de art.212 Cod penal anterior și în art. 235 cod penal în vigoare, precum și lățharia sau prădarea urmată de moartea victimei prevăzută de art. 236 cod penal în vigoare;

16) înșelăciunea prevăzută de art 215 alin 2-6 Cod penal anterior și în art 244-245 cod penal în vigoare;

17) ultrajul prevăzută de art. 239 Cod penal anterior și în art. 257 cod penal în vigoare;

18) tortura prevăzută de art. 267 1 Cod penal anterior și în art. 282 cod penal în vigoare;

19) răpirea nedreaptă prevăzută de art. 268 Cod penal anterior și în art. 283 cod penal în vigoare;

20) evadarea prevăzută de art. 269 Cod penal anterior și în art. 285 cod penal în vigoare;

21) înșelăciunea evadării prevăzută de art. 270 Cod penal anterior și în art. 286 cod penal în vigoare;

22) pararea postului și prezenta la serviciu în stare de ebrietate prevăzută de art. 275 alin. 3 Cod penal anterior și în art. 331 alin. 3 cod penal în vigoare;

23) neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă prevăzută în art. 329 alin. 2 cod penal în vigoare

24) nerespectarea regulilor materiei nucleare sau al altor materii radioactive prevăzută de art. 279 1 Cod penal anterior și în art. 345 alin 2-4 cod penal în vigoare;

25) falsificarea de monede sau de alte valori prevăzută de art. 280 Cod penal anterior și în art 310-312 cod penal în vigoare;

26) falsificarea de valori străine prevăzută de art. 284 Cod penal anterior;

27) deținerea de instrumente în vederea falsificării de valori prevăzută de art. 285 Cod penal anterior și în art. 314 cod penal în vigoare;

28) luarea de mită prevăzută de art. 254 Cod penal anterior și cod penal în vigoare;

29) darea de mită prevăzută de art. 255 Cod penal anterior și art. 290 cod penal în vigoare;

30) traficul de influență prevăzută de art. 257 Cod penal anterior și art. 291 cod penal în vigoare;

31) cumpărarea de influență prevăzută de art. 292 cod penal în vigoare ;

32) nerespectarea dispozițiilor privind importul de deoseuri și reziduurilor prevăzute de art 302 2 alin. 2 Cod penal anterior;

33) rețete tratament aplicate minorului prevăzute de art. 306 Cod penal anterior;

34) traficul de stupefiante prevăzute de art. 312 Cod penal anterior;

35) falsificarea de alimente sau alte produse prevăzute de art. 313 Cod penal anterior și în art. 357 cod penal în vigoare;

36) prăvănelismul prevăzută de art. 329 Cod penal anterior și în art. 213 cod penal în vigoare;

37) constituirea unui grup infracțional organizat prevăzută de art. 367 cod penal în vigoare;

38) rocolarea minorilor în scopuri sexuale prevăzută de art 222 cod penal;

39) activități prevăzute de art. 209 cod penal;

40) traficul de persoane prevăzută de art. 210 cod penal;

41) traficul de minori prevăzută de art. 211 cod penal;

42) folosirea serviciilor unei persoane exploatate prevăzută de art. 216 cod penal;

43) folosirea prostituiilor infantile prevăzută de art. 216 alin 1 cod penal;

44) pornografie infantilă prevăzută de art. 374 cod penal;

45) fraudele comise prin sistemul informatic și de plată electronică prevăzute de art. 249 – 251 cod penal;

46) traficul de migrații prevăzută de art. 263 cod penal;

47) facilitarea șederii ilegale în România prevăzută de art. 264 cod penal

48) divulgarea informațiilor secrete de stat prevăzută de art. 303 cod penal;

4) ultrajul judiciar prevăzut de art. 279 cod penal;

5) cercetarea abuzivă prevăzută de art. 283cod penal.

B. Infrațiuni reglementate de legi speciale:

1. infracțiunile prevăzute în art. 276 din Legea 31/1990 privind societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare

2. infracțiunile prevăzute de art. 19-21 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României;

3. infracțiunile prevăzute la art. 5 alin 1 și alin 3 din Legea nr. 78 /2000;

4. infracțiunile prevăzute de art 2-8 și art 10-14 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri cu modificările și completările ulterioare;

5. infracțiunile prevăzute de OUG nr. 105/ 2001 privind frontiera de stat a României cu modificările și completările ulterioare;

6. infracțiunile prevăzute în Legea nr. 668/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane cu modificările și completările ulterioare;

7. infracțiunile prevăzute de Legea 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului;

8. infracțiunile prevăzute în art. 29 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spăririi banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului - Republicată

9. infracțiunile prevăzute de art.43, 44 alin 1, 46 și 48 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;

10. infracțiunile prevăzute de Legea nr. 191 din 13 mai 2003 privind infracțiunile la regimul transportului naval, cu modificările și completările ulterioare

11. infracțiunile prevăzute de art.3-5 și art. 7 alin 1 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare;

12. infracțiunile prevăzute de art. 143 alin 2 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare;

13. infracțiunile prevăzute de art. 270 și 272 din Legea nr. 86/ 2006 privind codul vamal al României, cu modificările ulterioare;

14. infracțiunile prevăzute de Legea nr. 39/2003 privind prevenirea criminalității organizate;

15. infracțiunile prevăzute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoelective;

Art. 4 - Ameninziile și celelalte sancțiuni cu caracter administrativ aplicabile nu se mai execută în măsura în care nu au fost executate.

Art. 5 (1) În cazul unei eventuale aplicări în mod succesiv a unor dispoziții de grațiere cu privire la aceeași pedeapsă se va lua în considerare numai dispoziția de grațiere mai favorabilă condamnatului.

(2) Grațierea are efecte și asupra pedepselor a căror executare este suspendată condițional. În acest caz partea din termenul de încercare care reprezintă durata pedepsei pronunțate de instanța se reduce în mod corespunzător. Dacă suspendarea condițională este revocată sau anulată se execută numai partea de pedeapsă rămasă neexecutată.

(3) Grațierea nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și măsurilor educative.

(4) Grațierea nu se aplică celor care nu au început executarea pedepsei închisorii deoarece s-au sustras de la executarea acesteia precum și celor care au început executarea dar ulterior s-au sustras.

(5) Persoanele grațiate care în decurs de trei ani săvârșesc cu intenție o infracțiune, vor executa, pe lângă pedeapsa stabilită pentru acea infracțiune și pedeapsa sau restul de pedeapsă rămas neexecutat ca urmare a aplicării prezentei legi.

(6) Nerespectarea condițiilor prevăzute de art. 3, alin 2 atrage revocarea grațierii.

Art. 6 Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se aplică numai faptelor comise până la data de 18.01.2017.

Art.7 Prezenta ordonanță intră în vigoare la data de 18.02.2017. .

***Citiți aici proiectul de ordonanță privind grațierea**

***Citiți aici Nota de Fundamentare a proiectului de ordonanță privind grațierea.**